

ÚJ IRÁNYOK AZ EGRI AMERIKANISZTIKÁBAN ELŐSZÓ

Az Amerikai magyarok – magyar amerikaiak (Új irányok a közös történelem kutatásában) című kötet, amely most, 2019 végén Ambrus László és Rakita Eszter igen gondos szerkesztésében, az egri Líceum Kiadónál napvilágot lát, célja és eredményei szerint is „új irányokat” jelöl ki a „közös történelem” kutatásában. A kötet egy 2018. december 13-án megrendezett, emlékezetesen színvonalas egri konferencia előadásaira épül, és sok érdekes, új kutatási eredményt nyújt át olvasóinak. A közreműködő szerzőket elsősorban az érdekli, hogy melyek a feltáratlan területek, az új kutatási elvek és módszerek az amerikai magyarság egykori életében és gondolkodásában, hol voltak, vannak fehér foltok a két nép olykor érintkező történetében. Az egy év előtti konferencia, s most ez a szép új kötet arról győzte, győzi majd meg a magyar hallgatókat, illetve olvasókat, hogy a fiatal kutatói nemzedék bőven talál magának feladatokat a magyar–amerikai kivándorlás, a magyar Amerika eddig sem elhanyagolt területein.

Sokféle közelítéssel találkozunk a kötetben. A szerzőket nemcsak a nemzedéki összetartozás, hanem az új kutatási témák tehetséges keresése és megtalálása is összekapcsolja egymással. A kötetből világosan kiderül, hogy Puskás Julianna három-négy évtizeddel ezelőtti, példásan úttörő kutatásai óta hány feltáratlan, válaszra váró részletkérdés található még, amelyre elsősorban a hazai kutatóktól várhatunk feleletet. Ez a kötet jelentős kutatási hagyományt folytat, amelyre Debrecenről Budapesten és Szegeden át Egerig mind több kutatóhely építi történeti tematikájú vizsgálódásait, miközben az Egyesült Államokban is számos központban (többek között Rutgers University, Indiana University/Bloomington, Columbia University) folyik a kutatás. Az egri kezdeményezés újszerű kérdéseivel, sokfelé indázó érdeklődésével, eredményes forrásfeltáró munkájával tűnik ki, és megerősíti, gazdagítja azt az évtizedes képünket, amely az egri Eszterházy Károly Egyetem amerikanisztikai műhelyéről, mára már műhelyeiről – megérdemelt elismeréssel – kialakult.

A tavalyi előadásokra épülő tanulmányok között nagyon különbözőek vannak. Ez a tematikus gazdagság a kötetnek fontos érdeme, hiszen éppen így tud célja szerint „új irányokat” mutatni a hazai kutatás s különösen a most induló fiatal generáció számára Egerben és Egeren túl – mindenütt, ahol a magyar Amerikával kapcsolatban komoly szándékú kutatások indulnak. A kötet ilyen értelemben útjelölő funkciót is betölt, azaz nem csupán publikálja a szerzők közleményeit, de új irányokat mutat és kutatási ötleteket is ad. És hitet is, önbizalmat is épít: ahol a fiatal kutatókat hozzáértő pályatársaik konferenciába szervezik, majd kötetbe hívják meg, ott joggal várhatjuk a folytatást, remélhetőleg egy új műhely megjelenését.

Csak bizakodni lehet, hogy e kötet gazdag anyaga angolul is megjelenik Egerben, és hírért viszi az Eszterházy Károly Egyetemen folyó amerikanisztikai kutatásnak az Egyesült Államokba – és szerte a világba is.

Frank Tibor